

hagyja magát eltéríteni arról az útról, amelyen elindult. A magunk részéről ehhez csak azt fűzhetjük, hogy e bíróság kétségkívül úttörő munkát végez, — oly kérdésekben teremt stabil jogállapotokat, melyek más országokban gazdasági jelentőségüknél fogva éppoly égető fontosságúak, mégis törvényes eszközök hiányával — ezek tekintetében a legteljesebb jogbizonytalanság uralkodik.

Dr. Kelemen Sándor

JOGIRODALOM

Magánjogi törvénykönyvünk és élő tételes jogunk. Irta: *dr. Vadász Lajos.* (Szerző kiadása.)

Nem véletlen, hanem szimptomikus jelentőségű, hogy az utóbbi időkben magánjogunk nagy tömegű és szertehulló anyagának több rendszeres és megalapozott feldolgozását kaptuk. A magánjogi törvénykönyv kodifikációjának előcs-téjén különös értékkel bírnak ezek a gyűjtemények: zárókövei egy évszázados fejlődésnek, eleven monumentumai a szokásjogi rendszer utolsó etappjának és forrásgyűjteményei a folyamatban levő kodifikációnak.

Dr. Vadász Lajos könyve ez értékek mindegyikével jelentkezik. A jogfejlődés régi szabályait kiszemelve, az utóbbi évtizedek magánjogi anyagát részleteiben is feltárva, gondosan és lelkiismeretesen gyűjti össze magánjogunk tételeit.

Napjaink divatos panasza, hogy jogrendszerünk kusza, át nem tekinthető, sokban elavult. Az való, hogy túlsok a jogszabályunk, de úgy hiszem tömegük nyomását elsősorban azért érezzük és azért tűnnek áttekinthetetlennek, mert lényegében nem is ismerjük őket. Jogunkat némelyek azért minősítik elavultnak, mert nem tudják, hogy számos hézagként jelentkező hiánya, jogszabályaink leltározott készségéből is kielégíthető. Ujjonnan jelentkező szükségleteket gyakran merész és ötletszerűen feltalált jogtételekkel próbálunk kielégíteni, pedig a megoldásokat készen kapnók, ha egy kis felfedező utra indulnánk jogunk kevésbé ismert vidékeire.

Könyvünk ebben a vonatkozásban helyes szolgálatot tesz, összegyűjti és feldolgozza a tételes törvény anyagát, a hozzáfűződő rendeletekkel, a joggyakorlattal, a teljes-ülési és jogegységi döntvényekkel és ezek indokolásával. A könyvnek majdnem minden része — így különösen a tulajdonjogról szóló, vagy a zálogjogi és jelzálogjogi fejezet — a feldolgozott anyag teljes és kimerítő tükré.

Szerző, mint a kir. Kúria tanácsjegyzője, már mindennapos munkája és studiumai beállítottsága folytán is különös figyelemmel kíséri és dolgozza fel a Kúria által iniciált

és alkalmazott joggyakorlatot. Magánjogunk feldolgozásánál ez a lehető legszerencsésebb vezérlő szempont. Ahol nincsen feltétlen erővel törvény és ahol a szokásjog egyetlen érzékelhető és megfogható tanusítója a bírói gyakorlat, ott természetes, hogy néhány magánjogi kodifikációnk szabálya is az idők során a jogelmélet anyagává halványodott és eleven életre a törvényben foglalt jogtételek, csak úgy, mint a magánjog legtöbb nem kodifikált szabálya, abban az alakban kerülnek, amelyet a bírói ítéletek formálásán keresztül a judikatúra útján nyernek.

Ma tehát a magyar jog a Kúria gyakorlatában él. És így az a rengeteg határozat, amely könyvünkben összegyűjtve élénk táru, nemcsak a jogalkotó gyakorlat fejlődésének tükrö, minden rendszeres tanulmánnyal elevenebben ható jogtörténeti emlék, hanem maga a *ius vigens*, az élő magyar magánjog teljes foglalata.

A könyv korszerűségének dokumentuma, hogy már teljesen a magánjogi törvénykönyv tervezetének rendszerében jelentkezik. A feldolgozás e módjának nemcsak az a gyakorlati előnye van, hogy praktikus jogász könnyebben találja meg kutatásai tárgyát és hogy a rendszer megszokásával vérévé válik a nagy kodifikáció gondolatmenete, de továbbmenő jogalkotási és teoretikus haszonnal is jár, mert azzal, hogy a joganyagokat a tervezet rendszerébe gyűjti, csoportosítja, plasztikus utmutatást ad a forrongásban levő, fluktuáló és alakuló kodifikációs tevékenységnek.

Régi gyakorlati megfigyelés az, hogy valamely tudományos munkára fordított lelkiismeretesség és gondosság, legszembeötlőbb külső próbája, a függetlenül jelentkező tárgymutató teljessége és pontossága. Könyvünk részletes tartalomjegyzéket, betűrendes tárgymutatót, külön döntvénymutatót és a Mt. és a Bsz., valamint az első szöveg egybevetésére alkalmas mutatót ad, amelyek rendkívül emelik a könyv hasznavehetőségét

A most megjelent I. kötet, amely a személyi, családi és dologi jogot tartalmazza (függelékben és lakásbérleti jogszabályokkal) e hóban követni fogja a kötelmi és örökjogot feldolgozó második befejező kötet.

Dr. Varannai István

Magyary Géza. Emlékbeszéd. A Magyar Jogászegylet 1929 október 20-i teljes ülésén elmondta: *dr. Fabinyi Tihamér.* (Magyar Jogászegyleti értekezések.) Magyary Géza neve a magyar jog fejlődésének egy korszakát jelképezi. A polgári perjog elméleti kiépítése terén alapvető munkát végzett, majd élete későbbi korszakában ugyanilyen feadatot töltött be a nemzetközi jognak választott bírósági, ma annyira aktuális és döntőfontosságú területén. A tanítvány meleg